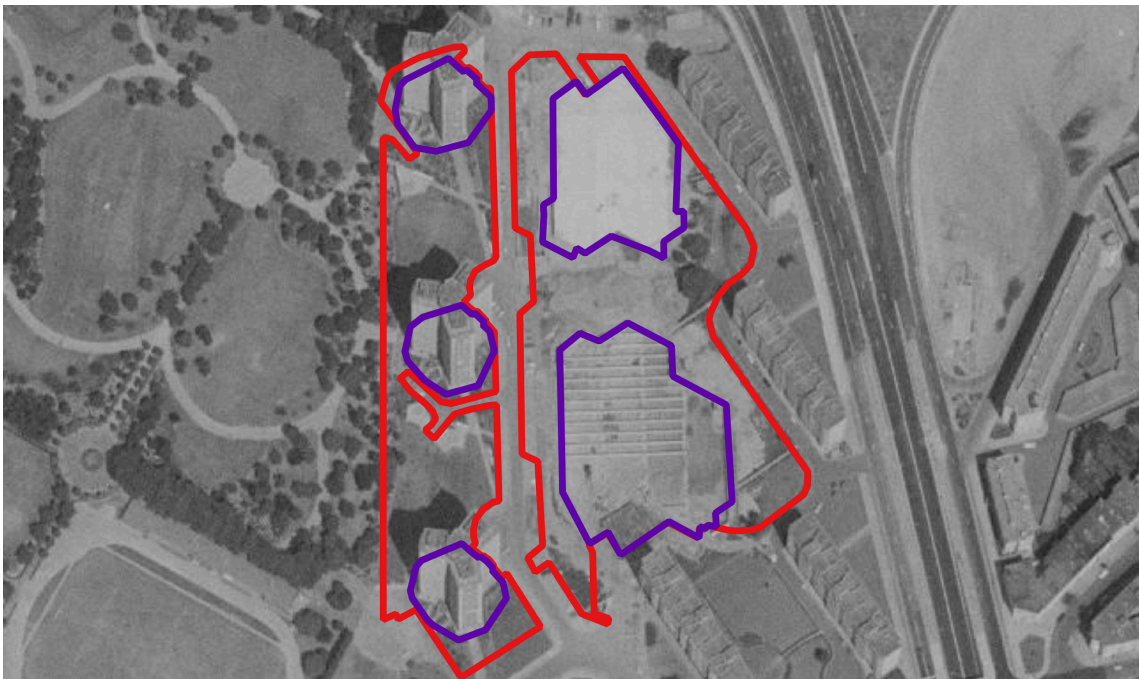

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan het Kielpark te Antwerpen

**Annelies De Raymaeker
Lawrence Dingsens**

**Tienen, 2020
Studiebureau Archeologie bvba**

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan het Kielpark te Antwerpen

**Annelies De Raymaeker
Lawrence Dingens**

**Tienen, 2020
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeologienota: Het archeologisch vooronderzoek aan het Kielpark te Antwerpen

Initiatiefnemer:	Woonhaven Antwerpen
Projectleiding:	Annelies De Raymaeker, Vanessa Vander Ginst
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker Lawrence Dingsens
Auteurs:	Lawrence Dingsens
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

Studiebureau Archeologie bvba
Bietenweg 20
3300 Tienen
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2020, Studiebureau Archeologie bvba

Hoofdstuk 2 Programma van Maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Projectcode:	2020D147
Aanleiding:	De opgemaakte archeologienota kadert in een geplande stedenbouwkundige vergunningsaanvraag met in totaal een kadastraal oppervlakte van ca. 29420,14 m ² (projectgebieden) en een totale ingreep van ca. 12056,33 m ² (vergunningsgebieden). Daarmee valt de vergunningsaanvraag binnen de aanvragen waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen 3000 m ² of meer bedraagt (Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013, het Onroerendergoedbesluit van 16 mei 2014 en de Code van Goede Praktijk).
Erkend archeoloog:	Annelies De Raymaeker OE/ERK/Archeoloog/2016/00148 Lawrence Dingens OE/ERK/Archeoloog/2018/00213 Studiebureau Archeologie bvba OE/ERK/Archeoloog/2015/00002
Locatie:	Antwerpen, Kielpark (fig. 1.1 en 1.2) Bounding box: Westelijk projectgebied punt 1: x=151135, y=208958 punt 2: x=151203, y=209225 Oostelijk projectgebied punt 1: x=151190, y=208980 punt 2: x=151316, y=209222 Afd. 9, Sectie I, Percelen 2558A2, 2517M3, 2537B5, 2536H, 2083K, 2083R en 2083L
Periode uitvoering:	25-03-2020 t/m 31-03-2020
Relevante termen²⁵:	Bureauonderzoek, bodemverstoringen, nieuwste tijd
Bebouwde zones:	Op percelen 2558A2, 2537B5 en 2536H staan drie onderkelderde woontorens. Op perceel 2083K en perceel 2083L zijn twee ondergrondse garages gesitueerd.

²⁵ Thesaurus: <https://inventaris.onroerendergoed.be/thesaurus>

2.2 Gemotiveerd advies

De geplande werken houden de sloop van drie onderkelderde woontorens in tot 3,65 meter onder het maaiveld, waarna deze heropgebouwd zullen worden met een iets grotere footprint (ca. 14,95 m² groter dan voorheen). Hierbij zal ook steeds een nieuwe regenwaterput, een infiltratiebekken en een septische put aangelegd worden op de locatie waar deze voorheen ook zaten.

Tevens zullen er interne en externe aanpassingen gebeuren aan twee ondergrondse parkeergarages. De zuidelijke parkeergarage zal twee nieuwe volumes op het dak krijgen, de noordelijke parkeergarage wordt lateraal uitgebreid voor 2 ventilatieschachten en 2 elektriciteitscabines, samen 109,6 m².

Boven de parkeergarages zal tevens een nieuwe dakdichting gelegd worden waardoor het bovenliggend recent grondpakket tijdelijk verwijderd dient te worden en nadien weer zal aangevuld kan worden.

Het onderzoeksgebied bevindt zich in een zone die gekarteerd staat als OB, in de ruimere omgeving komen ook Zcm- en Zbm-bodemtypes voor. OB-bodems zijn gronden die niet gekarteerd zijn omwille van hun situering in een verharde of bebouwde zone. Zcm- en Zbm-gronden zijn (matig) droge zandgronden met een diepe antropogene humus A-horizont. Mogelijk gaat het hier om plaggenbodems met een begraven horizontsequentie van de paleobodem. Deze landbouwmethode vond zwang in de loop van de late middeleeuwen. Dergelijke gronden hebben een specifieke relevantie, aangezien de eventuele archeologische waarden goed bewaard zijn gebleven in het geval er een intacte (begraven) paleobodem aanwezig zou zijn.

Er werden relatief weinig archeologische sporen en vondsten aangetroffen in de omgeving. De enigste vondst betreft een toevalsvondst van een middeleeuwse kelder ten noorden van het onderzoeksgebied. Tevens zijn er enkele locaties bekend door historische kaartstudie waar historische waarden van de nieuwe tijd gelegen zijn.

Op basis van de historische kaarten blijkt eveneens dat er binnen de oostelijke vergunningsgebieden bebouwing gesitueerd was sinds de 18de eeuw en vanaf de 20ste eeuw in de westelijke vergunningsgebieden ook. Hieruit volgt dan ook dat er een verwachting bestaat voor archeologische waarden vanaf de middeleeuwen tot de nieuwe tijd.

De aanwezigheid van oudere archeologische sporen in de vorm van grondsporensites en (steentijd) artefactensites is eerder laag. Het terrein is niet gunstig gesitueerd binnen een gradiëntzone in het paleolandschap (met name droge locaties in de onmiddellijke omgeving van water).

Hoewel de omgeving een zeker archeologisch potentieel heeft, is de mogelijkheid tot kenniswinst binnen de eigenlijke vergunningsgebieden zo goed als onbestaande.

De geplande werken zullen plaatsvinden op terreinen die reeds diepgaand en zwaar verstoord zijn. Zo staan er binnen de drie westelijk vergunningsgebieden telkens een woontoren met onderkeldering en paalfundering uit de jaren '50. Deze gebouwen zijn reeds uitgebreid aangesloten op het nutsleidingnetwerk aan de zijde van de Kielparkstraat. Bij elke woontoren is eveneens reeds een infiltratiebekken, een rioolwaterput en een septische put gelegen. Op de locatie van de twee oostelijke vergunningsgebieden zijn twee ondergrondse parkeergarages gesitueerd. Al deze structuren zullen gebouwd zijn in bouwputten die groter waren dan de exacte footprint van de huidige gebouwen en parkeergarages. Deze werken zullen een diepgaande negatieve impact hebben gehad op het mogelijke archeologische erfgoed dat hier gesitueerd was. Eventuele aanwezige archeologische relevante waarden zullen hierdoor verloren zijn gegaan. Mogelijke nieuwe verstoringen zullen hooguit zeer beperkt zijn in omvang aangezien de geplande werken zich bevinden in zones die reeds diepgaand verstoord zijn en slechts een kleine uitbreiding zullen hebben ten op zichte van de bestaande footprints van deze structuren.

Om deze bovenstaande redenen mogen de vergunningsgebieden opgenomen worden op de GGA-kaart (gebieden geen archeologie).

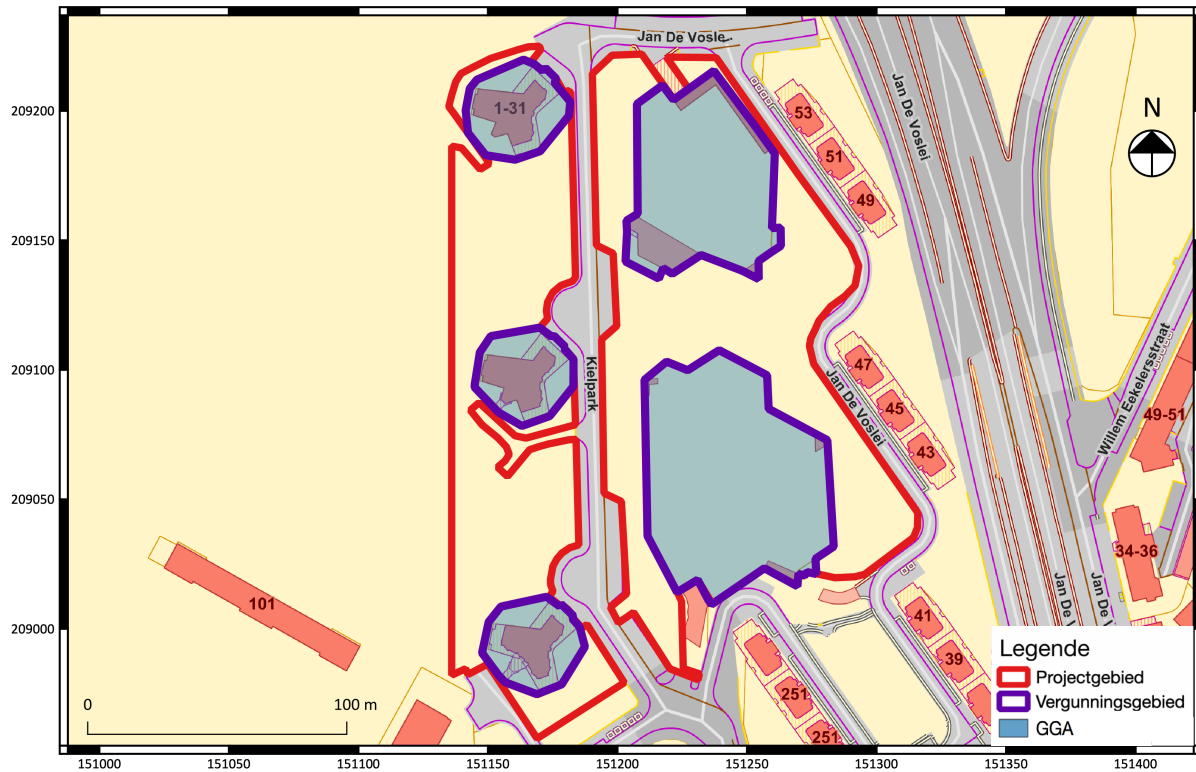

Fig. 2.3: Synthesekaart met zones die op de GGA opgenomen dienen te worden.

2.3 Programma van maatregelen

Omwille van het ontbreken van verder onderzoek of behoud in situ binnen de vergunningsgebieden wordt geen programma van maatregelen opgesteld.

Bij vrijgave van het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in het onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013 Art. 5.1.4. van toepassing: "Iedereen die, op een ander moment dan bij het uitvoeren van een archeologisch vooronderzoek, een archeologische opgraving of het gebruik van een metaaldetector, een roerend of onroerend goed vindt waarvan hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat het archeologische erfgoedwaarde heeft, is verplicht daarvan binnen drie dagen aangifte te doen bij het agentschap."